

Incipiunt sermo

nes notabiles valde: et multū formales fra-
nes Socii ordinis Cisterciens. de sanctis.
sic nuncupati cū de succo id est de medulla sa-
cie pagine stilo sub eleganti exquisitissime
sunt collecti. et primo de sancto Andrea.

Sermo. I.

Venite post

me Mat. iij. Beatus
Bern. exponēs verbuz
ppositū dicit p hoc ver-
ba. Dñs nos oēs ad e-
ternitatē vocat. q duo

bus modis venim. s. mala deserēdo et bona
faciēdo: et in hoc verba pposita in duo diui-
dunt. Primo em a malis reuocamur. Se-
cūdo ad bonū hortamur. Primū ibi. venite
secūm ibi post me. Valū aut a quo p hoc
verbu venite reuocamur: surgit a triplici ra-
dice. s. a peccati seditate. a carnis voluptate.
et a mōi vanitate. Ab his em tribz recedere
nos oportet ad regnū suū volumus deū seq
Pā primū odit. scōi nō placēt. terciū sūt ini-
mici. De primis nāqz dicit Ecclesi. xij. Altissi-
mus odiobz pctōref. De scōis dicit Ro. vij.
Qui in carne sunt deo placere nō pōt. De
tercijs dicit Jac. iij. Qui vult eē amicus h?
seculi inimicus dei cōstituet. Scim? aut q
omēs qui in dei sunt odio. aut displicentia.
aut inimicia regnū celoz nullaten? conse-
quunt. oportet ergo vt si post deū venire cupi-
mus ab his tribz lōgius recedam?. Qd si
reuerimus facere sciēdū est q a peccatis
p pñiam. a carnis voluptate p resistētiā. et
a mōi vanitate p displicentiā recedere nos o-
portet. Prio ergo volētes ad dei vo-
caciōem recedere a pctis hoc p pñiam fieri o-
portet. Dicit em in Eze. Si pñiam egerit
gēs ista a malo suo. agā et ego pñiam sup ma-
lo qd cogitauit vt facerē eis. Nō aut dñs a-
gret pñiam sup malo qd cogitauit inferre
nobis. nisi qz pctā nostra p pñiam sint dele-
ta. Dicit aut. Penitemi et cōuertim: vt
deleant pctā vestra. Ut aut pñia nostra sit
efficax et pfecta. dicit se ad oīa loca diffundere
in quibz peccata sunt cōmissa. qd taz figura

q scriptura lucide declarat. Figura sic Be-
stia. iij. legit vbi dicit. Omnia loca in quibus
ante letari cōsueuerāt cēnum laceratōe cō-
pleuerunt. simile scriptura idem oñdū sa-
pien. xi. Per que quis peccat p hoc et torque-
tur. s. penitēdo. Oportet enim medicinam ad
hoc vt sit efficax ad omnē locū peringere in
quo latuerit morbo peccatoz. Sunt autem
duo vt ait Augu. que peccatū psciunt. s. vo-
luntas et opus. Volūtas in corde. opus in
corpe. Ad eadem duo necesse est vt pñia se-
diffundat vt vicz in corde penitēdo doleat.
et corpe in ope penali satisfaciāt. vt sic pec-
catū in corde p cōsensu inclinaciōem. et in
corpe p opis perpetratiōem psciūt. sic etiā pe-
nitētia vera ex cordis cōritōe et corpis satis-
facione compleat. Vincit q cum in cōm-
peccato aīa primo dat cōsensum. et exide
corpus pctm opere psciāt. ideo oportet erigē-
te iusticia vt aīa paulqz corpus puniatur
vel hic sufferēdo dolorē pñie vel in inferno
patiēdo tormēta miserie. vt sicut aīa pcessit
corpus in culpa dando cōsensum. sic etiā p-
cedat ad tormētū. Et ex hoc satisfactum cre-
dimus qstioni simpliciū dicenti illud eze-
xviij. Non est equa via dñi in eo q aīa cū-
ra corpe pena plectit p culpa que in corpe ē
cōmissa. qz oē pctm aīa prior inchoat dando
cōsensum. et qz prior est in culpa dicitur etiā in pe-
na merito esse prima. Quia aut ipa aīa prima
sit in culpa apud dicit Aug. Omne peccatū
adeo est volūtariū vt si non sit voluntariū
non sit peccatū. Vincit Bern. Peccatum in
foribz est: sed nisi apias dādo cōsensum nō
intrabit. Pōt quidē inimic? excitare tēpra-
tionis motum: sed in te est si volueris dare
cōsensum. et nemo nostrum in hoc certamine
deicietur inuitus. Unde sicut cogitatio illi-
cita reformat. affectio vulnerat. sic cōsensus
animā negat. ideo anima erit prior in pena:
vel hic doleat. vel illic penam sufferēdo. hic
Iheronimus Reuera non potest corrupti
caro nisi mens fuerit ante corrupta. erit er-
go anima prior in pena quia carnem pces-
sit in culpa. Postqz autem peccata per peni-
tētiā sunt deleta. ideo ne alia illabatur
que graui? oportet penitere carnis voluptati
ē fortissime resistēdū. Qui ei vt dicit ec. xxxij

|| Aīa p. dat cōsensum
|| Corpe pctm opere
|| psciūt

|| aīa et for ipa

Sermo.

Baptisat a mortuo & iterum tagit mortuum quod
pderit lauatio eius: laui pedes meos ut dicitur
in Cantu. quomodo iterum inquinabo eos.
Et ergo post puritatem puritas conseruetur se-
cundo voluptati carnis propter resistenciam est
fortissime obuiandum. ut quotiens mentem
de illecebris pulsauerit. statim ei aditus per
fortissimam resistenciam denegat. quia si dnuo
admitteret fieret nouissimus error: peior pri-
ore. quod pro nullum modum potest melius fie-
ri quam si omnes occasiones peccati penitus re-
spuamus: omnes sensus nostros ab omni in-
teruoe diligentissime auertentes. Sicut dicit Ec-
cle. ix. Virgine ne conspicias ne forte scanda-
liferis in decore illius. Unde dicit Grego-
rius. Non licet intueri quod non licet concupisce-
re. Has occasiones glatur se declinasse Sa-
ra. Iob. iij. di. Nunquam cum ludendo miscui
me nec cum his qui in leuitate ambulat par-
ticipem me probui. Et ideo subsequitur ampli-
us gloriatio. Nunquam uix concupiui & mundam ser-
uauit animam meam ab omni concupiscencia. Fa-
cilime autem voluptati resistimus si semper cogi-
tamur illud Grego. Momentaneum est quod
delectat eternum uero quod cruciat. Et ideo hanc
stultam commutatorem nullus facit nisi penitus
stultus. **T**ercio uenire iubemur a domino
de inuidia & hoc per displicentiam. Ad
hanc displicentiam facillime peruenimus si ea
que mundi sunt subtiliter perlustramus. Est enim
tot & tantis malis & uenenatis infectionibus
exuberans ut uere considerari oporteat dis-
plicere. Sic enim ait Grego. Aliquando nos
mundus retrahit a deo nunc uero tantis plagis
plenus est ut ipse iam mundus nos iuuet ad
deum. Sunt enim tria in mundo que ipsum
faciunt omnino displicere. quia decipit. defici-
cit & interficit. Decipit quia promittit suffi-
cientiam quam non soluit: sed quanto plura
acquirimus tanto nos facit amplius indige-
re. Cum enim promittat dulcia pulchra et delecta-
bilia & omnia bona: priuat nos ueris bonis pul-
chris dulcibus & delectabilibus. Unde Grego.
Si bonum diligis mens in bonis melioribus
id est in celestibus delectes. Si autem malum me-
tuatur eterna mala omnibus malis seculi prepo-
nant. Secundo modo deficit: Nam si aliquid na-
ture bonitatis esset in mundo tamen quia non per-

manet de merito displicere. Sic enim dicit Jo.
Mundus transiit & concupiscencia eius. Quid ergo
pderit homini si uniuersum mundum lucretur &
Tercio mundus interficit. sic enim dicit Job.
Ducunt in bonis dies suos & in puncto ad in-
ferna descendunt. Amicus enim seculi inimicus
dei constituit. Inimicos autem dimergit in
mare & percutiet eos in posteroa obprobrium
sempiternum dabit illi. quod est miserabilis occi-
dere. **S**equitur secundum principale scilicet
post me. In quo uerbo hortat nos dominus ut e-
um in bonis quei seipso nobis proponit imite-
mur. quod in tria bona temporalia diuidunt. Propo-
suit enim nobis in seipso corporalem operam: pe-
nalē tribulationem. & uirtuale exercitacionem.
Primum nobis proposuit in sua conuersatione.
Secundum in passione. Tercium in uirtutum exhibi-
tione. In his enim tribus dominum sequamur: si
tamen ipsum plequi desideramus. **P**rimo ergo de-
proposuit nobis in seipso corporalem operam: in
eo quod omnia que operatus est non propter se sed propter
nos operatus est. quippe qui sibi ipsi sufficiens
nihil eorum que fecerat indigebat. **H**inc **E**sa-
ia opa nostra domine operatus es nobis. quod si
opa dei uocat sed nostra. quod non sibi sed omnia
fecit nobis. quod apertius dicit apostolus. **D**ia propter
electos etc. Sic & nos omnia nostra opa non propter
ter nos nec propter aliquid aliud extra deum:
sed propter solum deum & eius beneplacitum faciamus
nihil nobis reseruantes quod non cum bona con-
sciencia eius laude ualeat exhiberi. quod fidelis
propheta fecerat qui dicebat. Non nobis domi-
ne non nobis. quod etiam monet apostolus. i. Cor.
x. Omnia quecumque facitis ad gloriam dei facite.
Item Col. iij. Omnia in nomine domini nostri facite.
Et iterum. Non ad oculum seruientes quasi ho-
minibus placentes: sed deo qui probat corda.
Nullum ergo bonum opus quodcumque de
genere boni erit meritorium apud deum quod
non per intentionem ad deum ordinet. **N**ec
in hoc ut ait Bernardus. amittimus aliquid
sed plurimum lucratur si opera nostra da-
mus domino commutantes ea in melius.
Nam ex hoc nobilitantur. augmentantur.
& perpetuantur. Nobilitantur ex nobili sub-
iecto quod est deus. Quicquid enim gene-
roso deo et nobili attribuitur: ex sua uideli-
cer uirtute totum efficitur generosum.

Sermo.

Equum pondus voluntas eius. Ac si dicatur. **G**olthras dei est ut in iudicatio nos et proximum equum pondus habeamus. **H**inc **L**eui. xix. **S**tatera iusta et equa sunt pondera. et itez. **N**on sunt in domo tua diuersa pondera quia ut **P**rouerbio. xx. dicitur. **P**ondus et pondus. mensura et mensura utriusque abominatio est apud deum. propter quod male ponderantibus dicit deus **P**aralippo. iij. **E**go maius pondus apponam. **D**e his diuersis ponderibus dicit **G**rego. **O**mnis qui aliter pensat ea que proximi sunt et aliter que sunt sua habet pondus et pondus. **T**ercio demus nobis humilitatem. ut cum priora duo fecerimus suos inutiles iudicemus. quia solum fecimus quod debuimus nihil addentes. **U**n **G**reg. **Q**uelibet assint bona opa nulla sunt si non ex humilitate condiantur. et omne quod agimus perditur: si non sollicitate per humilitatem custoditur. **I**n his enim virtutibus imitemur ipsum christum qui est benedictus in secula.

II De eodem secundus sermo

Venite et videte

Jo. i. **D**icit **G**reg. **N**emo potest in vna eademque re omnipotenti deo et hostibus eius gratus existere. **N**am dei amicum se denegat qui eius placet inimico. et inimicis veritatis aduersariis qui eidem veritati subiungat. **I**deo in verbo proposito deus salutem nostram desiderans ab inimico suo modo videlicet nos vocat ut ab eo recedentes et sibi adherentes vitam et gratiam consequamur. **I**n verbis ergo propositis duo breuiter tractantur. **P**rimo enim ponit suam vocatorem. **S**ecundo vocatorem remuneratorem. **P**rimum ibi venite. **S**ecundum ibi videte. **U**terque quia di. **G**rego. **D**e facta saluatoris sic accipienda sunt ut in veritate credat facta. et tamen per significationem nobis aliquid insinuet faciendum. **P**ropter quod sciendum quod verba proposita ad duplicem intelligentiam nobis deserviunt. scilicet ad historiales et propositam et ad morale nostri informatorem. **P**rima expositio declarat nobis apostolorum vocatorem. scilicet nostram instructionem. **P**rima expositio breuiter percurrentes dicimus quod beatus **A**ndreas et alij apostoli quadruplitem a domino sunt vocati. **P**rimo enim vocauit eos ad sui noticiam.

Secundo ad disciplinatus gratiam. tercio ad familiaritatis amicitiam. quarto ad apostolorum excellentiam. **P**rimo dico vocauit eos ad sui noticiam cum ad orationem iohannis baptiste dicens. **E**cce agnus dei **A**ndre. statim sequebatur ad dominum d. **R**abbi ubi habitas? et respondit ei dominus d. **V**eni et vide in quo vocauit eum ad sui noticiam. quod cognito eo rediit in sua. **S**ecundo vocat eos ad disciplinam gratiam cum dicit. **P**etro et andree **V**enite post me faciam vos pisces hominum. et in aliquibus non redierunt in sua. sequitur. **N**am ille relictis retibus et nauis secuti sunt dominum. **T**ercio vocauit quosdam ex eis ad singularis familiaritatis amicitiam. sic enim frequenter legitur in euangelio. **A**ssumpsit iohannis petrum et iacobum et iohannem sequebatur. **Q**uarto vocauit eos ad apostolatus excellentiam: cum misisset eos binos et binos ante faciem suam. sic enim **L**uce. ix. dicitur. **C**onocatis iohannes duodecim apostolos dedit illis virtutem et pratem super omnia demonia: et ut languores curarent. **D**ecem hiis sermone breuiter tacta sufficiat. **N**unc sermo retroquendus est ad mores nostrorum edificationem. **Q**uid enim nobis prodesset quod apostolorum vocatio singulis annis in ecclesia recitaretur si non in eisdem possemus moraliter edificari. **S**ciendum ergo quod omnes qui ad perfectum statum sanctitatis: et vltimum ad gradum apostolicum promouentur predicantur quatuor modis spiritualiter intellectis a domino cantantur. **P**rimo ergo vocamur ad dei amicitiam cum ratione illuminati per creaturam cognoscimus optere persistere creatorem. **S**ed quis cognoscet eum cuius de eo dicit **E**sa. xlv. **L**uce vere deus absconditus. **H**inc **J**o. i. **D**eus sibi soli cognitus est et homini assumptio luce enim inhabitat inaccessibile nec aliter creature pure cognitio ad eum potest perungere. quod finiti ad infinitum nulla est comparatio. **S**ed si nulla posset haberi de deo noticia. deus non diceret **P**s. **V**acate et videte quoniam ego sum deus. **N**am sine dei qualicumque noticia nulla omnino poterit esse salus dicente **B**er. **S**i ignoras deum poterit ne esse salus: ac si dignoscat. **E**t hoc probat subiungens. **N**on enim poteris amare quem nescias. nec habere quod non amaueris. **A**c si dicat. **Q**ui non cognoscat deum non amat deum. qui non amat deum non habet deum.